

Інноваційний розвиток в Україні та її регіонах

М. В. ТИМЧЕНКО

Харківська національна академія міського господарства

Досвід провідних країн світу показує, що інноваційний розвиток є основою сталого економічного зростання та розвитку країни. Тому сьогодні Україна орієнтована на інноваційний шлях розвитку, який передбачає розробку та впровадження певних інноваційних стратегій. Основні принципи стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки зазначені в Посланні Президента України до Верховної Ради України “Європейський вибір” та у “Стратегії економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки)”. В цих документах поставлені завдання для прискорення реалізації інноваційного розвитку економіки України, шляхом посилення дієздатності держави та утвердження соціально орієнтованої структурно-інноваційної моделі розвитку.

Питанням інноваційного розвитку регіонів та країни в цілому присвячені праці О. Амоші, Є. Бойка, А. Гальчинського, В. Геєця, С. Захаріна, В. Ізюмської, А. Кузнєцової, В. Мікловди, Л. Федулової, В. Чернобаєва, В. Яцкова та ін.

Незважаючи на ряд важливих заходів, які зробила держава за останні роки та на велику кількість праць сучасні інноваційні стратегії розвитку країни та її регіонів не є досить ефективними та потребують удосконалення. При розробці інноваційних стратегій важливе значення має вивчення інноваційного потенціалу регіону, шляхів використання та розвитку інновацій. Інноваційні стратегії повинні бути пристосовані до особливостей потенціалу конкретних регіонів країни та водночас до усієї соціально – економічної системи країни. Розробка та реалізація інноваційних стратегій має стати одним з головних напрямків розвитку країни. Питання, пов’язані з розробкою та удосконаленням інноваційних стратегій розвитку регіонів та країни в цілому недостатньо вивчені та потребують дослідження.

При розробці інноваційної стратегії будь-якого суб’єкту господарювання, у тому разі й регіону, використовують наступну послідовність етапів [3]:

1. Етап стратегічного діагнозу та розроблення цілей:

- стратегічний діагноз полягає у визначенні ситуації на ранній стадії формування стратегії;
- формування місії-орієнтації і місії-політики регіону, у яких підкреслюється прихильність до інноваційної діяльності;
- формується мета інноваційного розвитку регіону.
- будується «дерево цілей».

2. Етап стратегічного аналізу:

- визначення стратегічних зон;
- аналізується внутрішнє середовище й оцінюється інноваційний потенціал;

- аналізується стан зовнішнього середовища й оцінюється інноваційний клімат;
- визначається інноваційна позиція регіону.

3. Етап вибору інноваційної стратегії:

- визначаються базові стратегії розвитку та їх інноваційні складові;
- розробляються й оцінюються альтернативні інноваційні стратегії;
- здійснюються вибір і обґрунтування інноваційної стратегії, якій віддається перевага.

4. Етап реалізації інноваційної стратегії:

- розробляються стратегічний проект (перелік стратегічних змін і заходів для їх здійснення) та план реалізації проекту, особливо враховується інноваційний характер перетворень;
- організується стратегічний контроль процесу реалізації проекту;
- оцінюється ефективність процесу реалізації і проводиться необхідне коригування проекту, стратегій, цілей.